

vala ve vyprávění bratrově vážný a pravdivý projev, takže soud neměl důvod bráti v pochybnost sdělení Václava A. — o němž stížnost sama netvrdí, tím méně dokazuje, že se neshodovalo se skutečným stavem — jako pramen jejího vědění o skutečnostech jí sdělených a mohl z jeho obsahu, jak byl stěžovatelkou doznán, dovoditi své přesvědčení o její subjektivní vině, aniž mohla stížnost důvodně vytýkati jeho odůvodnění vadnost nebo mylnost. Obsahujeť i citovaným zodpovídáním mladistvé provinilé reprodukované sdělení Václava A. jasné tvrzení, že bratr stěžovatelky Karel učinil společně s M. K-ovi v jeho bytě tělesné násilí, aby se zmocnili jeho movitých věcí, zejména peněz, a že se také na toto násilí a v souvislosti s ním, nenaležše v bytě peníze, zmocnili bezprostředně na to v krámu čokolády a cukroví. Vyplývá proto ze skutečnosti doznáných stěžovatelkou a dovodil tedy rozsudek nikoli vadně nebo mylně, že se jí dostaly na vědomí a byly tak v její představě skutečnosti, které činí skutek Karla A. a M. zločinem loupeže. K naplnění subjektivní skutkové podstaty podílnictví na loupeži stačí pak pachatelovo vědomí o těchto skutkových okolnostech. Nevyžaduje se, aby mu byla známa právní stránka věci, aby tudíž věděl, že skutečnosti ty kvalifikují čin jako zločin loupeže. Je proto bezvýznamná námitka stížnosti, že stěžovatelka nemohla vzhledem k svému věku a zaostalosti — kterou ani rozsudek ostatně nepřipouští, nýbrž jen zanedbané vychování — rozlišovati přesně mezi loupeží a krádeží, tudíž mezi právními pojmy. Stěžovatelka se nehájila tím, že měla za to, že čokoláda, kterou dostala od bratra, není totožná s čokoládou získanou skutkem, o kterém jí vyprávěl Václav A., a není ani v jiných výsledcích hlavního přeličení tvrzen podklad pro takový její předpoklad. Naopak ze skutečnosti, že obžalovaná věděla, že byla jejím bratrem Karlem a dalším spolupachatelem uloupěná čokoláda, tedy věc téhož druhu, jakou jí daroval o 1/22. hod. v noci druhý bratr Václav, který podle vědomosti stěžovatelčiny dával v době útoku na K. pozor a vyprávěl jí o činu svém a svých společníků hned po příchodu domů po provedení skutku a bezprostředně poté jí daroval čokoládu, plyne závěr, k němuž dospěl první soud, že stěžovatelka měla ve své představě rozsudkem ve shodě s výsledky hlavního přeličení předpokládaný objektivní stav, totiž že čokoláda, o níž jde, je totožná s orou, která byla odňata loupežným způsobem K-ovi. Zmateční stížnost bylo proto zamítnouti jako bezdůvodnou.

Čís. 6322.

K § 16, odst. 2 zákona o ochraně cti.

Za korporace vykonávají právo k žalobě osoby, které jsou povolány zastupovati je ve sporech před civilním soudem. Lhůta k podání žádosti za stíhání tu počíná dnem, kdy se oprávněná osoba, a je-li jich více, první z nich dověděla o trestném činu a o osobě vinníkově. Při tom je nerozhodné, zvěděla-li o tom jen soukromě nebo při výkonu své funkce v korporaci.

(Rozh. ze dne 13. února 1939, Zm I 939/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromé žalobkyně (spolku) M. do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin utržení na cti podle § 3 zákona o ochraně cti č. 108/1933 Sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost soukromé žalobkyně uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281, č. 9 b) tr. ř., avšak neprávem.

Zmateční stížností není popřeno zjištění, že Dr. N. byl v době činu správcem spolku M., že jako takový byl podle stanov oprávněn spolek před úřady a oproti třetím osobám zastupovati (podle doslovného znění stanov: »Zastupovať spolok pred vrchnosťami a...«, — tedy i před soudem civilním). Dále není popřeno, že Dr. N. obsah článku četl nejpozději dne 4. května 1934, že se tedy nejpozději toho dne dověděl o trestném činu a jeho vinníkovi (článek byl obžalovaným podepsán) a žádost za stíhání podal dne 6. července 1934.

Zmateční stížnost však namítá, že lhůtu k podání žádosti za trestní stíhání nelze počítati od té doby, kdy se o článku dověděl zástupce spolku, jednak proto, že uražen byl spolek, jednak proto, že se Dr. N. o článku dověděl jen jako osoba soukromá, nikoli jako správce spolku, a že se výbor spolku, který je podle stanov oprávněn činiti veškerá rozhodnutí, o článku dověděl mnohem později (4. června 1934) a jen on mohl rozhodovati o tom, zda spolku bylo na cti ublíženo, a proto podle názoru stěžovatelky počala lhůta k podání žádosti za trestní stíhání jen od té doby, kdy se výbor spolku dověděl o obsahu článku.

Námitkám těmto nelze přisvědčiti. Pro řešení otázky, kdy se počíná dvouměsíční lhůta § 17 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., jsou rozhodné předpisy § 16, odst. 2 a 4 uved. zák., podle kterých za korporace vykonávají právo k žalobě osoby, které jsou povolány zastupovati je ve sporech před soudem civilním, a lhůta k podání žádosti za stíhání se počíná v takových případech teprve dnem, kdy oprávněná osoba — a je-li takových více, kdy se první z nich — dověděla o trestném činu a osobě vinníkově. Tedy již od této skutečnosti počíná běh lhůty a je při tom nerozhodné, zda se osoba povoláná k vykonávání práva žalobního dověděla o trestném činu a osobě vinníkově jen soukromě nebo při výkonu své funkce v dotčené korporaci, neboť takový názor zmateční stížnosti nemá opory v zákoně.

Zjistil-li tedy nalézací soud formálně i věcně bezvadně, že se Dr. N. dověděl o trestném činu a vinníkovi již dne 4. května 1934 a že žádost za trestní stíhání podal v zastupení uraženého spolku teprve dne 6. července 1934, je opodstatněn jeho závěr, že žádost byla podána opožděně a že tím zaniklo stíhací právo soukromé žalobkyně podle § 17, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n.

Tím se stala bezpodstatnou i další námitka stížnosti, že číslo časopisu, v němž byl inkriminovaný článek uveřejněn, bylo ve spolku M.

zaprotokolováno dne 9. května 1934 a že tedy teprve od tohoto dne počala běžeti lhůta k podání žádosti za trestní stíhání. Bylo proto zmateční stížnost zamítnouti jako bezpodstatnou.

Čís. 6323.

Zdařilý důkaz pravdy (§ 6, odst. 2, písm. a) zákona o ochraně cti) činí obžalovaného beztrestným bez ohledu na subjektivní stránku trestných činů podle §§ 1, 2 zákona o ochraně cti; nezáleží tedy na tom, v jakém úmyslu obžalovaný učinil závadný projev.

(Rozh. ze dne 16. února 1939, Zm I 925/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromé žalobkyně do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby vznesené naň pro přečiny podle §§ 1, 2, 3 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnosti, nesprávně označené i jako odvolání a číselně uplatňující důvody zmatečnosti podle § 281, č. 5, 7, 9 b) tr. ř., nelze přiznati úspěch.

Prvým ze stíhaných článků se soukromá žalobkyně obviňuje, že jakožto majitelka zlatnického obchodu v K. koupila od kasaře a podvodníka H. různé šperky, jichž se tento zmocnil podvodem a jež měly cenu asi 20.000 K, za pouhých 500 K, ačkoli jí byla skutečná cena známa, dále že nedala podezřelého prodavače zadržeti a že se jí bude proto odpovídati před soudem. Druhý článek, nadepsaný »Pro pravdu se lidé nejčastěji hněvají«, netvrdí o soukromé žalobkyni nové okolnosti povahy v § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. vytčené, nýbrž tvrdí jen, že soukromá žalobkyně pro prvý článek podala obžalobu proti redaktorovi, a naznačuje, že redakce mohla by prvou zprávu doplniti jmény osob, které »část onoho levného zlata« od soukromé žalobkyně koupily. Právem zastává sám obžalovací spis názor, že tento druhý článek jen znovu opakuje a zdůrazňuje obvinění vyslovené v článku původním a že mu dodává závažnosti.

Zmateční stížnost sice tvrdí, že druhý článek obviňuje soukromou žalobkyni v tom směru, že šperky prodávala dále pod rukou a jako by se byla i tím dopustila samostatného trestného jednání. Leč takovou výtku nevyslovuje zmíněný článek ani přímo, ani zastřeně. Podle celé souvislosti má poukaz druhého článku na osoby, které dotčené věci od soukromé žalobkyně koupily, skutečně jen ten význam, že obsah prvního článku, pokud jde o koupi podezřelých věcí, lze prokázati.

Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti ani v tom směru, pokud doličuje, že i nadpis souzeného druhého článku (»Pro pravdu se lidé nejčastěji hněvají«) zakládá samostatný útok na čest soukromé žalobkyně. Tímto